

Abstrakt

Rod *Urtica* L. je na území České republiky zastoupen třemi druhy. Nejběžnější *Urtica dioica* L. představuje značně variabilní skupinu s řadou popsáných intraspecifických taxonů. Mezi zdroji proměnlivosti *Urtica dioica* pravděpodobně převažuje polyploidie (min. 2 ploidní úrovně – 2x a 4x). Další příčinou variability u tohoto druhu je vlastní dvoudomost. V dvoudomých populacích se totiž v malém procentu vyskytují jednodomí jedinci a jejich studium má potenciál napomoci k nahlédnutí do evoluce dvoudomosti.

S *Urtica dioica* je často zaměňován blízce příbuzný diploidní taxon *Urtica kioviensis* Rogow, který díky svým ekologickým preferencím a celkové příbuznosti navazuje na její problematiku.

Cílem práce je shrnutí dosavadních poznatků o druhu *Urtica dioica* spolu s výsledky z pilotních sběrů a analýz, které identifikovaly několik ploidních úrovní s pravděpodobným těžištěm výskytu reliktního diploida v primárních měkkých luzích. V navazující diplomové práci bude tato problematika dále rozvinuta, se zaměřením na morfologické odlišení a příbuznost jednotlivých ploidních úrovní.

Jelikož se nejvzácnější a v navazující práci nejvíce studované taxony, resp. cytotypy, rodu *Urtica* vyskytují výlučně v lužních lesích, je problematika těchto společenstev zpracována v samostatné kapitole, která je věnována především historickému vývoji habitatu a jeho klasifikaci na území České republiky.

Klíčová slova: *Urtica*, polyploidie, dvoudomost, lužní lesy.